

VU Research Portal

Eervol netwerken

Timmer, W.; Janssen, J.H.L.J.

published in

Proces

2012

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Timmer, W., & Janssen, J. H. L. J. (2012). Eervol netwerken. *Proces*, 442-444.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

PROCESPERIKELEN

Eervol netwerken*

Willem Timmer & Janine Janssen

In 2008 is het Landelijk Expertise Centrum Eer Gerelateerd Geweld (LEC EGG)¹ formeel in het leven geroepen. Dit centrum biedt operationele ondersteuning aan alle regiokorpsen bij de aanpak van complexe eezaken, verricht onderzoek naar dit fenomeen, adviseert de (rijks)overheid en ontwikkelt voorlichtings- en lesmateriaal ten behoeve van de verdere professionalisering van de politie.² De medewerkers van dit centrum zouden zich niet van deze taken kunnen kwijten zonder voortdurend te investeren in opbouw en onderhoud van netwerken in de diverse gemeenschappen waarbinnen de eerproblematiek zich voordoet.

Waarom zijn die netwerkcontacten zo belangrijk? In feite kunnen op die vraag twee antwoorden worden gegeven: aan de ene kant gaat het om behoefte aan informatie bij de politieorganisatie en aan de andere kant om de legitimiteit van het politieoptreden. Laat ik eerst een voorbeeld geven. Enige tijd geleden raakte een imam op de hoogte van problemen in een hem bekende familie. De conflicten liepen steeds hoger op en de imam trachtte de angel uit de zaak te halen. Op een bepaald moment werd hem echter duidelijk dat hij er met praten alleen niet meer uit zou komen. Hij had namelijk vernomen dat een van de betrokken familieleden een vuurwapen had aangeschaft. De imam zocht contact met ons en toen hebben we een plan gemaakt om verdere escalatie te voorkomen. Deze geestelijk leider maakt al jaren deel uit van mijn netwerk, hij heeft mij vaker aan het werk gezien en daardoor is zijn vertrouwen in de politieaanpak in dit soort kwesties bestendigd. Dat is dus die legitimiteit. Daarnaast zijn dergelijke contacten voor ons essentieel omdat zij problemen in de intimiteit van de familie aan het licht brengen waar de politie anderszins toch lastig zicht op krijgt. Ook zijn deze contacten essentieel om bij de achterban van de betrokken familie taboeonderwerpen zoals

* Willem Timmer is commissaris van politie en hoofd van het Landelijk Expertise Centrum Eer Gerelateerd Geweld (LEC EGG). Dr. Janine Janssen is hoofd onderzoek van het Landelijk Expertise Centrum Eer Gerelateerd Geweld voor de Nederlandse politie en universitair docent bij de vakgroep Strafrecht en Criminologie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Zij is tevens redactielid van PROCES.

1 Zie voor meer achtergronden van dit centrum (bijv. ontstaansgeschiedenis en werkplannen): www.leceergerelateerdgeweld.nl.

2 Zie bijv. J. Janssen, *Je eer of je leven. Een verkenning van eezaken voor politieambtenaren en andere professionals*, Den Haag: Stapel & De Koning 2008. Hierin wordt de landelijk door de politie gebruikte methode voor vroegherkenning en aanpak van eezaken beschreven. En: J. Janssen, *Schering en inslag. Enkele wenken voor politieambtenaren en andere professionals voor opbouw en onderhoud van netwerken in de multi-etnische samenleving*, Den Haag: Boom Lemma uitgevers 2011.

eergerelateerd geweld voor het voetlicht te brengen en bespreekbaar te maken. Want laten we duidelijk zijn: de politie handhaaft normen, maar het is niet haar taak om iets aan mentaliteitsverandering binnen bepaalde groepen te doen.

Dat klinkt allemaal heel erg mooi en nobel – je wilt mét mensen praten en niet alleen óver hen –, maar in de praktijk lopen we wel tegen problemen aan bij dat netwerken. In de eerste plaats vraagt netwerkontwikkeling om een grote tijds-investering. Dat handel je niet af tussen negen en vijf. Uiteraard doe je veel belangrijke contacten op bij de reguliere uitvoering van je werk. Als je mensen een keer goed geholpen hebt met een specifiek probleem, kun je daarna wellicht ook bij hen terugkomen met andere vragen, maar het is essentieel dat je je gezicht ook laat zien op belangrijke feestdagen of andere bijeenkomsten in de avonden en het weekend. De mensen moeten je niet alleen zien als er problemen zijn, je moet ook langsgaan als het goed gaat en je moet hen dus ook niet alleen op problemen aanspreken. Als je gespreksrepertoire zich uitsluitend beperkt tot jeugdgroepen, radicalisering, huwelijksdwang, achterlating en eergerelateerd geweld, dan raak je snel door je gesprekspartners heen. Je moet kortom echt betrokken zijn en een breed beeld nastreven. Anders blijft het allemaal maar aan de oppervlakte en dat brengt mij bij een tweede punt: als je je niet serieus verdiept in de groepen waarmee je in contact treedt en in de geweldsproblematiek die je met mensen bespreekt, dan kun je in een mijnenveld terechtkomen. Je kunt immers niet spreken van één allochtonen- of migrantengemeenschap. Er broeit en speelt vaak van alles – concrete belangen of verschil in visie op essentiële onderwerpen – en als diender hoor je natuurlijk wel boven alle partijen te staan. We zijn er voor iedereen en dienen niet het belang van een specifieke groep. Dan zie ik ook nog een derde punt en dat is meer methodologisch van aard: netwerken is in feite een tamelijk kwalitatieve aangelegenheid. Daarmee bedoel ik te zeggen dat je niet op basis van een standaardaanpak allerhande mensen en organisaties kunt benaderen om ze aan dat netwerk toe te voegen. Netwerkcontacten zijn gewoon sociale relaties en daarin speelt legitieme wederkerigheid een belangrijke rol. Dan denk ik niet zozeer aan het concreet geven van goederen, maar meer aan het investeren van aandacht, interesse tonen, dat is ook een gift. Nu zie je dat tegenwoordig bij de politie op het terrein van analyse en intelligence standaardisering een belangrijke rol speelt. Daar valt ook veel voor te zeggen, maar die standaardisering kan niet tot in het oneindige worden doorgedreven. Weer een voorbeeld: ongeveer 40% van onze casuïstiek – op jaarbasis krijgen wij circa vijfhonderd operationele hulpaanvragen binnen, waarvan de bulk bedreigingen betreft – speelt zich af tegen een Turkse/Koerdische achtergrond en een kwart tegen een Marokkaanse. Binnen die groepen hebben we zowel in Nederland als in de landen van herkomst een goed netwerk. Maar we zien ook regelmatig zaken die zich voordoen onder bijvoorbeeld Irakezen, Iraniërs en Afghanen. Om te snappen wat daar speelt moeten we dus andere bronnen aanboren. Dat begint met een oriëntatie op wat er zoal in die samenlevingen speelt en vervolgens ga je actief op zoek naar mensen die je meer kunnen vertellen. Wat ik wil benadrukken is dat je maatwerk moet leveren.

Willem Timmer & Janine Janssen

Hoewel dit prachtig werk is, heb ik wat betreft netwerkontwikkeling en -onderhoud ook zorgen voor de toekomst. We leven in een tijd van toenemende verzakelijking, waarin meetbaarheid en efficiency kernbegrippen zijn geworden. Netwerken is echter een proces van lange adem, op voorhand weet je niet wat je allemaal aan bepaalde contacten hebt. En laten we eerlijk zijn: zo utilistisch wil je je medemensen ook niet benaderen. Dat zou buitengewoon oneervol zijn.